

WARKPLAN

2025

HUUS VAN DE
TACOL

Inhold

1. Over het Huus van de Taol	5
1.1 <i>Algemien</i>	5
1.2 <i>Oeze missie en visie:</i>	6
1.3 <i>De strategische lienen</i>	6
1.4 <i>Programma van Eisen</i>	9
1.5 <i>Convenant Nedersaksisch</i>	11
2. Organisatie	12
2.1 <i>Algemien</i>	12
2.2 <i>Personele ontwikkelingen</i>	12
2.4 <i>Bestuurlijke ontwikkelingen</i>	12
3 Drents as underdiel van het Nedersaksisch	14
3.1 <i>Convenant Nedersaksisch veur meer landelijke erkenning</i>	14
3.2 <i>Samenwarking in Nedersaksisch verband</i>	14
4. Informatieverstrekking an culturele organisaties en instellingen, media, particulieren en overheden	16
4.1 <i>Regionale media</i>	16
4.2 <i>Webwinkel</i>	16
4.3 <i>Veurlichting over Drèentse taol en cultuur in briede zin</i>	16
4.4 <i>Deskundigheidsbevörderung</i>	17
4.5 <i>Digitalisering van Drèentse tiedschriften en boeken</i>	17
4.6 <i>Vertaolwark</i>	18
4.7 <i>Lezingen</i>	18
4.8 <i>Deurdoen met taolwetenschappelijk underzuuk</i>	18
5. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen	19
5.1 <i>Meertmaond-Streeктаolmaond</i>	19
5.2 <i>Streeктаolevenementen</i>	19
6. Vraaggestuurde ontwikkeling van streeктаol-educatieve projecten	20
6.1 <i>Cursussen veur groten</i>	20
6.2 <i>Veurschoelse educatie</i>	21
6.3 <i>Basisunderwies</i>	21
6.4 <i>Veurtgezet underwies</i>	22
6.5 <i>MBO</i>	23
6.6 <i>HBO en WO</i>	23
7. Verzörging van publicaties over en in de Drèentse taol	24
7.1 <i>Stimuleren um over en in de Dreintse taal te publiceren</i>	24

7.2	<i>Publiceren van boeken in of over het Dreints</i>	24
7.3	<i>Kwaliteitsbevordering van Drèentse publicaties</i>	25
7.4	<i>Het bereik van neie doelgroepen anfiatern, en dan met name kinder en jongern</i> ...	25
7.5	<i>Bieden van een leegdrempelig podium an Drèentse schrievers. Begeleiding (ankommende) schrievers, promotie- en presentatieactiviteiten</i>	25
7.6	<i>Bieden van een platform veur schrievers van Drèentse literatuur: proza, poëzie, liedteksten, enz.</i>	26
8.	Tot slot	27

Woord veurof

'WE CAN ONLY LOSE WHAT ISN'T OURS. ANYTHING THAT CAN BE LOST IS NEVER A LOSS. ANYTHING THAT IS OURS, CAN NEVER BE TAKEN AWAY.' – J.S. WOLFE

In een wereld die aal in beweging is, verlies we mangs dingen waarvan wij dachten dat ze oes toebeheurden. Maor zoas J.S. Wolfe al zee: 'We kunt allent maor verliezen wat niet van oes is. Alles wat aj verliezen kunt is nooit een verlies. Alles wat van oes is kan nooit wegnummen worden.' Dit geldt niet allent veur tastbare zaken, maor juist ok veur immateriële schatten zoas cultuur en taol.

De Drèentse streektaol is een limtig diel van oeze gemienschap, oeze geschiedenis, oeze identiteit én oeze toekomst. Het is een unieke menier van praoten, die generaties met mekaar verbindt en oes verbindt met de grond waarop we leeft. Het behold van het Drèents is gien stried tegen verlies, maor een viering van dat wat nooit van oes afnummen worden kan. De Drèentse taol zit in oeze woorden, oeze verhalen, in hoe wij oes verstaonbaar maakt en in hoe wij naor de wereld kiekt.

Dit warkplan is daorum niet allent een document vol plannen en activiteiten veur 2025, maor ok een belofte an de toekomst van de Drèentse streektaol. Het lat oeze mandielige inzet zien um dat te beholden wat bij oes heurt – niet as bezit, maor as underdiel van wie we bint. As Huus van de Taol wiw der samen met oeze vrijwilligers, maor veural ok met de praoters van het Drèents veur zörge dat de Drèentse taol klinken blef en zien weg vinden blef naor de harten van de mèensen.

Hoe aw dat doet, kuj in dit warkplan lezen. Zoaj van oes wend bint, blief wij drok um het gebruik van het Drèents as cultuurtaol en gebrukerstaol an te fietern op alle meugelijke menieren. Waorbij we in de periode 2025-2028 ok naodrukkelijk op zuuk gaot naor de Drèentse taol die deur jongern gebruikt wordt.

Renate Snoeijing
Directeur

1. Over het Huus van de Taol

1.1 Algemien

Het Huus van de Taol is het provinciale steunpunt veur de Drèentse taol. As streektaolorganisatie verzörg we de basisinfrastructuur op streektaolgebied. Wij hebt een loketfunctie, bint hét aanspreekpunt en informatieverstrekker as het giet um streektaol. Ok organiseer we streektaolactiviteiten, verzörg we publicaties en ontwikkel we educatieve projecten.

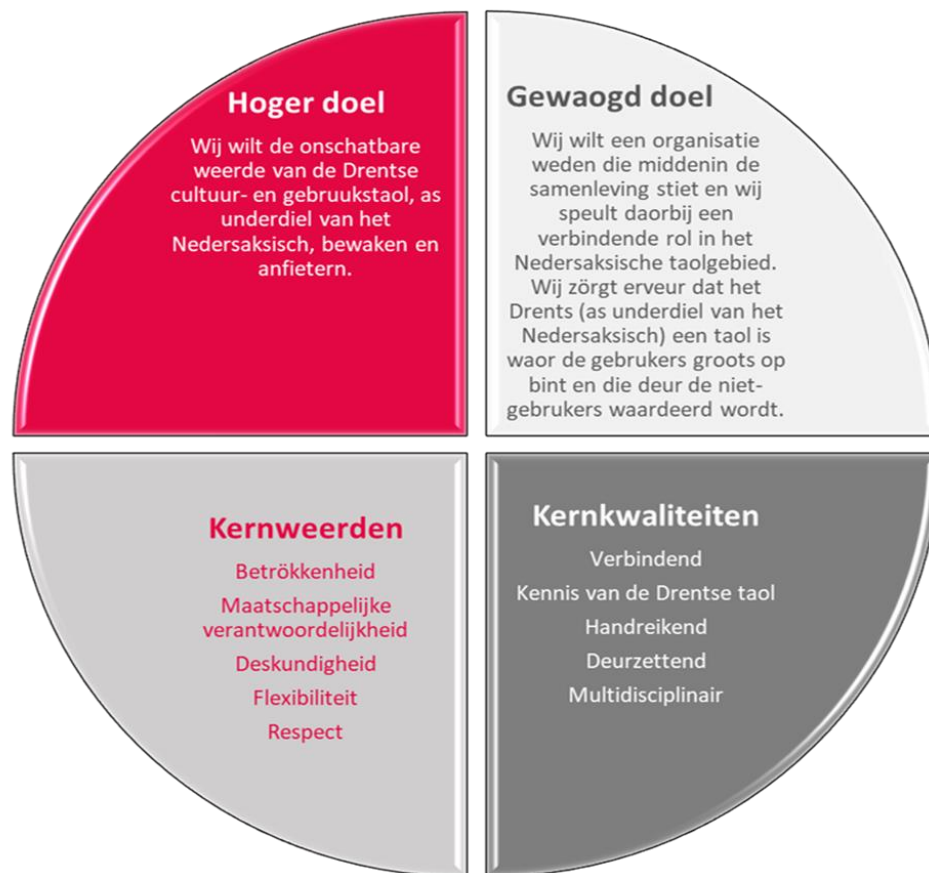
In opdracht van de previncie zet wij oes in um de Drèentse streektaol as toegevoegde weerde, taolschat en cultureel arfgoed een plek in de Drèentse samenleving te geven. Wij wilt geern dat het Drèents in de ankommen jaoren een nóg belangrieker stee kreg as dat e nou al hef.

Oes beleid en waw doet bint een ofgeleide van het Programma van Eisen dat de Previncie opsteld hef. Dizze eisen bint op het neie provinciale cultuurbeleid baseerd, zoas dat in de cultuurnota *Cultuur maakt Drenthe/Drenthe maakt cultuur* veur de jaoren 2025-2028 stiet.

Vanzölf ontwikkel wij activiteiten die de Drèentse samenleving in anraking brengt met oes slim weerdevolle cultureel arfgoed: de Drèentse taol. Niet allent passieve beleving van de taol, maor ok actief metandoen heurt daorbij.

Met al oeze activiteiten wiw kinder, jongern, volwassenen en senioren (vanneis) kennismaken laoten met oeze prachtige streektaol.

1.2 Oeze missie en visie:

1.3 De strategische lienen

Op basis van oeze missie en visie, een inventarisatie van de zaken waar aw goed en minder goed in bint en de kaansen en bedreigingen die as wij en oeze stakeholders ziet, biw tot understaonde strategische koers kommen. Bij het lezen zal dudelijk worden dat veul lienen met mekaar verbund bint, wat de koers extra sterk mak.

➔ MEER VRAOGGESTUURD WARKEN

Een fundamentele veraandering in deenken, is daw as insteek kiest daw meer warken gaot naor de vraog vanoet de markt.

Dat betiekt concreet daw ok op zuuk gaot naor de behoefte die der leeft op het gebied van het Drents en daw daor oes aanbod op ofstemt. Het mag dudelijk wezen dat oes strategisch punt 'doelgroepgericht warken' daor onlosmakelijk met verbund is.

➔ DOELGROEPGERICHT WARKEN

As Huus van de Taol bedien we een unvestelbaor grote, briede, diverse groep meensen, körtweg 'de markt'. Veur alle dudelijkheid: het giet dus um elkenien die op die ien of aandere manier interesseerd is in de Drentse taol. Dus gebroekers en niet-gebroekers.

Die bredte is an de iene kaant oeze grote kracht, want jaarlijks laow zien hoeveul wark/activiteiten wij ankunt. An de aandere kaant is het ok ien van oeze kwetsbaore punten. Biw wal altied met de juuste dingen gangs veur de juuste meensen? Aw oes doel bereiken wilt,

gef richter warken meer kaans op risseltaot. Gericht warken betiekt daw oes richt op doelgroepen en daw oes aanbod ofstomt op heur behoefte. Een dudelijke relatie met vraoggestuurd warken dus. We wordt hiermet dus effectiever. Een aander groot veurdiel van dizze manier van warken is ok daw hierdeur efficiënter wordt. 'Meer doen met minder inspanning' zogezege. Naost dat dit goed is veur de mènsen die aw bedient, komp het ok het warkplezier van oeze eigen mènsen ten goede.

➔ **COMMUNICATIE**

Communicatie is veur het Huus van de Taol van strategisch belang. Het is een gegeven daw vaak muite hebt um alle mènsen te bereiken die aw bereiken wilt veur een bepaalde activiteit of product. Doelgroepgericht warken giet door een belangrieke verbetering bij wezen. Wij wilt linksum of rechtsum nog zichtbaarder worden.

Daornaost moew nog altied opboksen tegen een (in meer of mindere mate) negatief imago van het Drents en van oeze organisatie. We ziet hier evenwal veraandering in kommen en wilt door ok gericht an warken.

Binnen het warkveld 'communicatie' hew de volgende punten as speerpunt benuumd:

- Inspeulen op de behoefte an een eigen identiteit van mènsen ('dichtbij hoes-gevuul')
- De grote weerde van meertaoligheid
- Warken vanoet eigen kracht
- Altied streven naar samenwerking met aandern
- Mènsen insluten en veural niet oetsluten
-

➔ **CONTINUÏTEIT VRIJWILLIGERSBESTAND**

Wij priest oes gelukkig met een groep van umdebij 150 vrijwilligers. Zunder ze kunden wij niet alle activiteiten doen die aw nou jaarlijks oetvoert. Een groep um hiel zunig op te wezen dus, en ok een groep waarvan aw zörge moet dat ze schik holdt an wat ze veur oes, maor veural veur het Drents doet.

Wij bint oes dervan bewust dat dizze groep ok al flink groter west hef en dat er nog aal sprake is van een terugloop. Dizze gevaorlijke ontwikkeling en het grote belang van dizze groep maakt daw van het behold en de oetbreiding van het vrijwilligersbestand een strategisch punt maakt hebt.

➔ **REKENING HOLDEND MET DE DUBBELFUNCTIE VAN HET DRENTS**

In oeze missie en visie is al terug te lezen dat de Drentse taol een 'dubbelfunctie' hef:

- Gebroekerstaol
- Cultuurtaol

Wij vindt het slim belangriek um beide een podium te geven: de cultuurtaol die met name op schrift tot oeting komp. En de gebroekerstaol die elkenien op dagelijkse basis prat. De ien kan niet zunder de aander en veur oes bint ze beiden even belangriek.

➔ **EEN EIGENTIEDSE OETGEVERIJ**

Een wezenlijk underdiel van het Huus van de Taol is oeze oetgeverij. Onlosmakelijk verbonden met het Drents as cultuurtaol en daormet een slim belangrieke bijdrage levernd an oeze missie en visie. Kern van de oetgeverij is het oetbrengen van boeken en in het

verlengde daarvan het helpen van schrijvers en dichters bij heur wark. Die functie is en blef van groot belang en kreg deurlopend alle aandacht die het verdient.

Met het oog op de ontwikkelingen in de samenleving moew oes evenwal realiseren dat het oetbrengen van boeken maor ien van de talloze meugelijkheden is veur een oetgeverij. In verbinding met de strategische punten ‘doelgroepgerichte benadering’ en ‘communicatie’ gaow een neie visie op de oetgeverij ontwikkelen. Waorbij de essentie van de oetgeverij wat oes angiet recht overend blef.

➡ **WEZENLIJK BIJDAGEN AN HET NEDERSAKSISCH**

Het Drents is underdiel van het Nedersaksisch. En as Drentse streektaolorganisatie vindt het Huus van de Taol het slim belangriek dat het Nedersaksisch as compleet taolgebied ok veur het voetlicht komp. Wij wilt daorum ok structureel bijdragen an de samenwerking in het Nedersaksisch taolgebied, umdaw van miening bint daw in de maande meer bereiken kunt as allent.

1.4 Programma van Eisen

Het programma van Eisen dat de previncie opsteld hef is vanzölf het utgangspunt veur het beleid van het Huus van de Taol in 2025. Dizze eisen bint baseerd op het provinciale cultuurbeleid, zoas formuleerd in de Cultuurnota Drenthe veur de periode 2025-2028 met de naam 'Cultuur maakt Drenthe/Drenthe maakt cultuur'.

- De activiteiten van het Huus van de Taol sluit an bij de doelen zoas nuumd in de Cultuurnota 2025-2028 *Cultuur maakt Drenthe/Drenthe maakt cultuur*
- Het Huus van de Taol bödt activiteiten, producten en/of diensten an van een hoge inhoudelijke kwaliteit. Hier bij giet het um de kwaliteit van advies, kennis en expertise.
- Het aanbod van het Huus van de Taol is origineel, onderscheidend en aanvullend op het diverse culturaanbod in Drenthe.
- Het Huus van de Taol drag op eigen wieze bij an de verhalen van Drenthe en bödt ruimte veur talent en de ontwikkeling dervan.
- Met oeze activiteiten hew een bovenlokaal bereik.
- Oeze activiteiten moet veur elkenien toegankelijk weden en waar neudig wordt drömpels vortnummen.
- Oeze instelling is van maatschappelijke betiekenis veur Drenthe.
- Het Huus van de Taol hef extra aandacht veur de doelgroep jeugd.
- Wij past de Code Diversiteit & Inclusie, de Code Eerlijk Handelen en de Code Goed Bestuur toe.
- As provinciaal steunpunt verzörg we de basisinfrastructuur op het gebied van streektaol. Wij hebt een loketfunctie en bint hét aanspreekpunt en informatieverstrekker as het giet um streektaol. Het Huus organiseert streektaolactiviteiten, verzörgt publicaties en ontwikkelt (educatieve) projecten.
- Oeze activiteiten bint op te dielen in de volgende producten:
 - Informatieverstrekking an culturele organisaties en instellingen, particulieren en overheden. Oa. Promotiegerichte samenwerking met regionale media, inzet op verneiging in producten en markten, deurdoen met de webwinkel, deurdoen Nedersaksisch.com, veurlichting over de Drèentse taol en cultuur in briede zin, deskundigheidsbevörderung, digitalisering van Drèentse tidschriften en boeken, deurdoen van taolwetenschappelijk onderzoek (en risseltaten hiervan bried uutdragen), vertaolwark en verzörgen van lezingen.
 - Organisatie van culturele activiteiten en evenementen. O.a. inbreng van deskundigheid bij activiteiten en projecten die streektaol as inspiratiebron gebruikt of als programmaunderdiel hebt. In de cultuurperiode 2025-2028 wil de previncie meer neie, bezondere (culturele) activiteiten met streektaal as inspiratiebron. Wij moet inzetten op samenwerking met culturele instellingen en makers.
 - Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaol-educatieve projecten. De previncie wil dat streektaoleducatie weer deel utmaken giet van het aanbod taolonderwies op schoelen. Van het Huus vraagt ze hierin een passend aanbod van educatieprojecten en inzet op een structurele samenwerking met schoelen. Veur wat het praktijkonderwies angiet verwacht de previncie dat de specialisatie streektaol op de Pabo blievend anfieterd wordt. Daornaost verwacht ze van oes inzet op het anfietern en ontwikkelen van een module streektaol veur beroepsopleidingen in de zörg. Ok moew zörg veur aanbod van cursussen over de Drèentse taol en de streektcultuur veur groten.

- Verzörging van publicaties over en in de Drèentse taol. U.a. anfiatern van Drèentse publicaties, publiceren van gemiddeld zes boeken in of over het Drèents, kwaliteitsbevörderung van Drèentse publicaties, bereik van jongere doelgroep (scholieren en jongern) anfiatern, bieden van begeleiding en een leegdrömpelig podium an Drèentse auteurs, bieden van een platförm veur schrievers van Drèentstaolige literatuur.

UUT DE CULTUURNOTA 2025-2028:

"EEN TAAL BENUTTEN IS EEN TAAL BEHOUDEN, DAARIN VERSCHILT EEN TAAL NIET VAN ONS ANDERE ERFGOED. WAT NIET GEBRUIKT WORDT, ZAL UITEINDELIJK VERLOREN GAAN. EEN TAAL DIE GEBRUIKT WORDT, BEWEEGT MEE MET DE TIJD. DAT GELDT VOOR HET DRENTS EVENZEER ALS VOOR IEDERE ANDERE TAAL. ONZE TAAL IS ONDERDEEL VAN HET IMMATERIEEL ERFGOED. WIJ ZIEN DE STREEKTAAL ALS EEN MIDDEL OM MENSEN EEN 'THUIS' GEVOEL TE GEVEN. ALS JE DEZELFDE TAAL SPREEKT, OF DAT NU LETTERLIJK OF FIGUURLIJK IS, DAN VOEL JE EEN VANZELFSPREKENDE BAND. STREEKTAAL KAN ZORGEN VOOR 'HET GEVUUL VAN D'R BI'J HEUREN'. DE TAAL VERBINDT JE MET DE STREEK WAAR JE OPGROEIT. WE ZIEN HIER OOK EEN KOPPELING MET BREDE WELVAART EN MET HET SOCIAAL DOMEIN: DE TAAL DIE JE EEN GEVOEL VAN EIGENHEID EN DAARDOOR VAN VEILIGHEID GEEFT. DENK BIJVOORBEELD AAN HET ZORGZAKBOEKJE DAT DOOR HET HUUS VAN DE TAOL WERD ONTWIKKELD."

Oeze werkzaamheden bint op te dielen in de volgende veer categorieën:

1. Informatieverstrekking an culturele organisaties en instellingen, particulieren en overheden.
2. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen.
3. Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaol-educatieve projecten.
4. Verzörging van publicaties over en in de Drèentse taol.

Dizze onderwarpen bint uutwarkt in de hoofdstukken 4 tot en met 7 van dit warkplan.

1.5 Convenant Nedersaksisch

Op landelijk en Europees niveau is hoofdstuk II van het Europees Handvest veur regionale taolen en taolen van minderheden leidend. Het belangriekste daoroet:

- *De erkenning dat regionale taolen culturele riekdom zien laot;*
- *De eerbiediging van het geografisch gebied van elke regionale taol of minderheidstaol;*
- *De noodzaak van vastberaoden optreden um regionale taolen te bevördern en te bescharmen;*
- *Het anfietern van het gebruik van regionale taolen (mondeling én schriftelijk, in het openbare en persoonlijk leven);*
- *Het beholden en ontwikkelen van baanden en culturele betrekkingen tussen taolgroepen;*
- *Passende vörm en middeln veur onderwies over en bestudering van regionale taolen bint op alle niveaus neudig;*
- *Meugelijkheden bieden de taol te leren;*
- *Bevördern van studie en underzuuk van regionale taolen an universiteiten;*
- *Bevördering van internationale oetwisselingen;*
- *Het vortnimen van elke vörm van achterstellen van de regionale taolen;*
- *Het kweken van begrip over en weer tussen taolgroepen.*

Op 10 oktober 2018 is het covenant veur meer landelijke erkenning, stimulering en waardering veur het Nedersaksisch in Zwolle undertiekend. Hiermet is de licht hogere vörm van erkenning van het Nedersaksisch- *erkenning 2plus* – der dan eindelijk kommen. Met name *SONT* (= de overkoepelnde organisatie veur het Nedersaksische taolgebied van Nederland: **Streektaol Organisaties Nedersaksisch Taolgebied**) hef daar samen met overheden in Noordoost-Nederland zien best veur daon. Hierbij mag ok de veurtrekkersrol die de Provincie Drenthe jaorenlang speuld hef, niet vergeten worden.

Vanzölf zal het Huus van de Taol metwarken an de uitvoering van het covenant en het meerjaorenprogramma, zoas wij al jaoren een veurtrekkersrol vervult um in de maande met de aandere streektaolinstituten op te trekken. Wij vindt dat der meer uutstraling veur het Nedersaksisch as groter taolgebied kommen möt en in bint er daorum ok wies met dat de gemienten Urk en Bunschoten net as de provincie Flevoland zuch in 2024 ok ansloten hebt bij het covenant.

2. Organisatie

Het Huus van de Taol is een kleine organisatie met een koppel bevreugden beroepskrachten. In 2024 stund oeze organisatie wat under druk, deurdat ien metwarker diels met ziekteverlof was en ien metwarker nog olderschapsverlof har. Umdat het stoer is um tiedelijke krachten te vinden in oes warkveld, bint die uren het grootste diel van het jaor dus niet opvuld. Gelukkig zöt het er veur 2025 hiel aans uut op het moment van schrieven van dit warkplan en lek het erop daw vanof febrewari weer beschikken kunt over alle uren uut oeze formatie.

Naost de beroepskrachten hew gelukkig de beschikking over een groot vrijwilligersnetwark dat veur oes een bult wark verzet. Hier moew wal bij zeggen dat ok wij markt dat het vandaag de dag een stuk stoerder is um an vrijwilligers te kommen. En ze vervolgens ok an boord te holden. Daornaost is een diel van oeze vrijwilligers op leeftied en komp der een moment dat ze definitief stopt met al heur vrijwilligerswark. Daorum biw in 2024 al begund met het antrekken van vrijwilligers op een aandere manier, namelijk meer op projectbasis. Hier gaow in 2025 met deur.

As kleine organisatie is het veur het Huus van de Taol slim belangriek um veul samen te warken met aandern. Dat was altied al zo en dat veraandert niet in 2025.

2.1 Algemien

Het Huus van de Taol hef een prima stee in het gemientehoes van Midden-Drenthe. Wij zit centraal in Drenthe, waardeur we veur elkenien in de provincie goed bereikbaar bint. De gemiente Midden-Drenthe is een goeie hoesbaos die veul faciliteiten böd en alle wenselijke ruimtes hef.

2.2 Personele ontwikkelingen

Op 1 december 2024 zag het personeelsbestand van het Huus van de Taol der as volgt uut:

Wij hebt 6 man op de loonliet staon veur umrekend 4,8 fte. Waorbij ien van oes tot febrewari 2025 nog olderschapsverlof hef en tot die tied effectief 24 uur per week warkt i.p.v. 32 uur.

Veur 2025 biw gangs met een plan um op projectbasis een marketeer te vinden ondersteunen kan met het effectief inzetten van social media. Hierveur wiw dan geld vrijmaken vanuut de bestemmingsreserves en op zuuk naor financiering vanuut digitaliseringsfondsen.

2.3 Toepassingen codes

Wij past de codes Diversiteit & Inclusie, Eerlijk Handelen en Goed Bestuur binnen oeze organisatie zo goed meugelijk toe.

2.4 Bestuurlijke ontwikkelingen

Het bestuur van het Huus van de Taol bestiet uut zeuven personen met diverse achtergronden, zoas cultuur, centerij, HR en marketing. Daormet hew een mooie mix van kennis en expertise. Hiermet hew een een bestuur dat op zien taken berekend is en de directeur in alle op zichten faciliteren kan. Alle bestuursposten bint invuld en op kôrte termijn verwacht we hier gien veraanderingen.

In 2024 hew een strategisch plan 2024-2027 opsteld en biw gangs gaon um de statuten an te passen an de eisen van dizze tied. Ok hew een begun maakt met het directiereglement en de

codes 'Goed Bestuur Cultuur', 'Diversiteit en inclusie' en 'Eerlijke praktijk'. Die gaow in 2025 wieder uutwarken.

Wat er nog gebeuren möt:

- Opstellen risicoanalyse en een maatregelset
- Opstellen gedrags- en integriteitscode

In 2025 gaow het personeelsplan vanneis ieken um van daoruut passende maatregelen te nemen. In het verlengde daarvan wordt er een beloningsbeleid opgesteld.

Wieder gaow an de slag met het opzetten van een effectieve controlecyclus. Zowal op de strategische doelstellingen as op de wet- en regelgeving. Net as in veurgaonde jaoren kan de directeur weer op oeze steun reken bij de uitvoering van heur directietaken.

3 Drents as underdiel van het Nedersaksisch

As taol stiet het Drents niet op zuchzölf, maor is het een underdiel van het Nedersaksisch, dat in Nederland en Duutslend praot wordt. In een koppel Duutse ‘Bundesländer’ is het Nedersaksisch zölf under diel drei van het Europees Handvest veur minderheidstaolen erkend. Dat is niet in alle dielstaten van oeze oosterburen gebeurd. Ok in Nederland is de erkenning van het Nedersaksisch under diel drei der niet kommen, ondanks meer as twintig jaor lobbywark. Het is bleven bij erkenning under diel twei. Gelukkig is der in 2018 het convenant bijkommen (zie ok bladziede hierunder). Daormet wordt nog een keer veur het voetlicht bracht dat het Nedersaksisch – en daormet dus ok het Drents – slim weerdevol is.

Het *Huus van de Taol* vindt al jaoren dat de oorspronkelijke taol van Grunning, Drenthe, Overiessel, Veluwe, Achterhoek, de Stellingwarven, Urk en Bunschoten méér mandielig oetdragen worden möt. Op veurspraak van het *Huus van de Taol* bint op dit gebied initiatieven ontplooid.

3.1 *Convenant Nedersaksisch veur meer landelijke erkenning*

In 2015 is dudelik worden dat de Nederlandse regering en het parlement niet metwarken zulden an de erkenning van het Nedersaksisch in Nederland under diel drei van het Europees Handvest veur minderheidstaolen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wol wal tot een positief risseltaot kommen, umdat ze de weerde en de positie van het Nedersaksisch inzöt. Doel was um de meugelijkheid te bieden tot het volweerdig functioneren van het Nedersaksisch in de regio’s. De minister vun ok dat landelijke stimulering van het Nedersaksisch van weerde weden kan veur het functioneren van de gewestelijke en locale democratie.

SONT en de Provincie Drenthe – as vertegenwoordiger van de Nedersaksische overheden – bint in gesprek bleven met het Ministerie van BZK met as risseltaot dat er een convenant opsteld weur, waormet het Nedersaksisch meer landelijke erkenning, stimulering en waardering kregen hef. Op 10 oktober 2018 is het convenant undertiekend. An de oetvoering en het daorbij heurende meerjaorenprogramma warkt het *Huus van de Taol* vanzölf geern met.

3.2 *Samenwarking in Nedersaksisch verband*

Het *Huus van de Taol* vindt het gloepends belangriek dat het Nedersaksisch as compleet taolgebiet ok veur het voetlicht komp, daarom is dit ok ien van oeze strategische lienen. Alle varianten bint underdiel van die overkoepelnde taol en wij bereikt te weinig as alle previncies op heur eigen eilandtie zitten blijft. Wij moet met mekaar ok zien laoten daw underdiel van het Nedersaksisch bint en dat de erkenning van die taol – of het nou diel twei, drei of twei met convenant is – ok écht wat veurstelt. Ok biw van miening dat de undertiekening van het convenant nog niet veur hiel veul veraanderering zörgd hef. Dus zuw ok in 2025 in contact blieven met u.a. overheden over de eigen rol die ze hebt in het anfietern van het Nedersaksisch.

In het ofgelopen jaor bint er verkennende gesprekken west over een mandielige leerlijn Nedersaksisch. In 2024 bint de bestuurders uut het Nedersaksische gebied deur NHL Stenden en de Stuurgroep Nedersaksisch bijpraot over de leerlijn Nedersaksisch en wij hoopt daw in 2025 begunnen kunt met een haalbaarheidsunderzuuk (zie ok 7.3.4 Leerlijn Nedersaksisch).

In 2025 gaow in elk geval:

- In een zo groot meugelk diel van het Nedersaksische taolgebiet de *Wiesneus* verspreiden. Veurlopig koers we op:
 - Drenthe: 25.000 exemplaren
 - Grunning: 10.000 exemplaren
 - Achterhoek: 5.000 exemplaren
 - Stellingwarven: 4.500 exemplaren
- De Meertmaond – Streektaolmaond in het hiele Nedersaksisch taolgebiet samen nog beter op de kaart zetten.
- De structurele samenwerking in de Stuurgroep Nedersaksisch deurzetten.
- In naovolging van Overiessel een lessenspakket maken veur het MBO in Drenthe.
- De website Nedersaksisch.com anholden as landingsbladziele veur volk dat op zuuk is naor informatie over het Nedersaksisch.

4. Informatieverstrekking an culturele organisaties en instellingen, media, particulieren en overheden

Wij wilt er met het Huus van de Taol veur zörgen dat sprekers wies met het Drents bint en dat niet-sprekers de taol wardeert. Wij bint er dan ok slim wies met dat lu aal positiever over het Drèents bint.

Streektaol is volgens oes echt van dizze tied. Drèents is van elkenien, je daor alles in en met zeggen. Meziek, teniel en schrieverij in de streektaol geeft een eigenheid die praktisch niet aans te bereiken is.

4.1 Regionale media

Wij hebt goeie contacten met de regionale media en zörgt erveur dat ze goed op de hoogte bint van de activiteiten/het neis van het Huus van de Taol. Ok de lokale media wordt deur oes vanuut Beilen of deur de vrijwilligers vanuut de gemienten goed informeerd over oeze activiteiten.

Met *RTV Drenthe* maak we ook in 2025 weer het programma *LOOS!*, wordt de columns van *Dwars deur 't Drents* weer uutzunden op de radio en komt er weer neie ofleveringen van de podcast *Praot Drents Met Mij*. Hiermet kuw op een leegdrempelige manier een grote groep in anraking brengen met het Drèents. Ok is een diel van de groep die lustert veul jonger, as daw met aandere activiteiten bereikt.

Met het *Dagblad van het Noorden* hew een samenwerking op het gebied van de streektaolrubriek *Hier kom ik weg*. Wij ervaart dit as een plezierige samenwerking die het meugelk mak um in de kraant Drenten van verschillend pluimage an het woord te laoten over heur driefveren en wat ze precies doet in Drenthe. Daornaost verzörg we in de meertmaond-streektaolmaond een streektaolpuzzel in de kraant.

Ok biw aal maond bij Omroep Assen te heuren met het lêeste neis over het Drèents. En bint er nog een koppel streektaolvrijwilligers die elke maond een column schriefft in heur lokale kraantie.

4.2 Webwinkel

Sinds end 2023 hew het aanbod in oeze webwinkel ontegelijk uitbreiden kund, deurdaw een samenwerking angaon bint met een online platform veur dropshipping. Dat betiekt daw zölf de ontwarpen maakt veur op de producten, maor dat het drukken en het bezörge uitbesteed wordt via dat platform. Het grote veurdiel veur oes zit hem in het niet hebben van enorme veurraoden en het aanbieder van een brieder assortiment.

Ok in 2025 gaow hier met deur en zuw neie producten toevoegen as daor anleiding veur is.

4.3 Veurlighting over Drèentse taol en cultuur in briede zin

Op oeze website kuj hiel veul lezen over de Drèentse taol en cultuur. Een liefhebber kan uren op huusvantaol.nl strunen en zuch informeren laoten over de Drèentse taol en cultuur.

Op oeze website hew altied (goed zichtbaar) een agenda met streektaolactiviteiten. Die agenda is nou zo inricht, daj in ien oogopslag zien kunt waor de activiteit is en in wat veur categorie de

activiteit valt. Waor het kan zorg wij derveur daj je as gebruiker geliek anmelden kunt veur activiteiten.

Op de website plaots wij ok al het neis dat met het Drèents van doen hef, zodat bezukers geliek de miest recente informatie kriegt.

Vanzölf is oeze website nooit klaor, want der wordt constant an uutbreiding van de inhold warkt, zodaw de bezukers zo volledig en zo actueel meuglijk vertellen kunt over oeze prachtige taol. Niet allén is der een bult te lezen over de Drèentse taol, wij zet der ok aal meer audio- en videomateriaal op, zodat het Drèents ok te heuren is.

4.4 *Deskundigheidsbevörderung*

De metwarkers van het Huus van de Taol wordt vaak um hulp vraogd. De vraogen bint hiel verschillend. Het kan gaon um vraogen over het Drents, vertaolingen, vraogen van scholieren of studenten veur hulp bij een underzuuk of spreekbeurt, nuum maor op. Lu die een streektaolige invulling an een evenement geven wilt weet oes goed te vinden met heur vraogen. Wij kriegt vraogen over woordbetiekenissen of over de taol zölf, der wordt vraogd naor gegevens van schrievers en zangers. Het giet vaak ok um vertaolings van kôrte stukkies tekst zoas teksten van geboortekaorties, oetneudigingen, condoleancekaorten of kinderverhalen veur de schoelkraant. Veul vraogen komt binnen via e-mail of social media.

Wij vindt het belangriek dat er vlot en adequaat reageerd wordt. Mensen huuft nooit lang te wachten op een reactie van oeze kaant: binnen 48 uur kunt ze reken op antwoord of een aandere vörm van reactie, bijveurbeeld aw meer tied neudig bint um tot een bevredigende ofwikkeling van de vraog te kommen.

Ien gek kan meer vraogen as dat zes wieze taolmèensen beantwoorden kunt. Aw der even niet oet komt, prebeer we via oes netwerk tot een goeie beantwoording te kommen. Ok doew wal ies een oproep in de media.

4.5 *Digitalisering van Drèentse tiedschriften en boeken*

De wereld wordt aal digitaler, ok de Drèentse wereld. Wij vindt daorum het belangriek daw met oeze tiedschriften en boeken ok digitaal vindbaar bint. Daorum gaow in 2025 underzuken ow het tiedschrift *Zinnig* ok anbieten kunt met een digitaal abonnement, zodat het blad ok te lezen is op e-reader, tablet, laptop of computer. Hiermet hoop we dan ok nog wat meer abonnees in het butenlaand te trekken (Drenten in de vrömde).

Ok wiw kieken ow het project *Luusterboek*, daw samen met Biblionet Drenthe opzet hebt, nou eindelijk ies de fondsen vinden kunt. Wij vindt het belangriek daw de schrieverij op een leegdrömpelige manier bij de mèensen in huus kriegen kunt en met dit project kuw kôrte verhalen, verhalen en gedichten inspreken laoten. Op die manier wordt de doelgroep veur de Drèentse schrieverij ok helderop groter. De doelgroepen die we hiermet bereiken wilt, hew dudelijk umschreven, zodaw gerichter warken kunt, zoaw dat ok in de strategische lienen staon hebt.

4.6 Vertaolwark

Het is belangriek dat de Drèentse taol zichtbaar en heurbaar is. Veur veul mensen is het Drèents veural een taol veur informeel, mondeling gebruik. Het lezen en het schrijven van de streektaol is evenwal niet zo stoer, maor dan môt het wal vaak en veul zichtbaar weden. Wij juicht het dan ok toe as instellingen, bedrieven, overheden, organisaties heur publicaties ok veur een diel in de streektaol publiceert. Wij zegt dudelk *veur een diel*, want Drèents en Nederlands staot naost mekaar. Het kan niet zo weden dat het ien het aander oetslôt.

Umdaw zo eigenwies bint, daw denkt daw aordig nuver vertaolen kunt, kan veur vertaolwark een beroep op oes daon worden. Veur non-profitorganisaties doew dat gratis, as het um maximaal een koppel bladziedes giet. Veur grotere stukken tekst geldt een tarief van max. 0,15 cent per woord. Commerciële instellingen betaalt veur het overzetten naor het Drents altied € 0,15 per woord.

Behalve dat mensen via het veulvuldig zien van het geschreven Drents het woordbeeld opbouwt, is dit vertaolwark belangriek umdat organisaties, overheden, enz. zo zien laot dat ze de streektaol hoog hebt. Hier gaow in 2025 onverminderd met deur.

4.7 Lezingen

Metwarkers van het *Huus van de Taol* geeft lezingen, gastlessen en warkwinkels. De vraog is meesttieds redelijk stabiel; umdebij de vieftien maol in 't jaor wordt metwarkers van het *Huus van de Taol* vraogd. De instanties en organisaties waor aw op bezuuk mugt, wordt aal diverser en daorin nim wij zölf ok het initiatief, deur bijveurbeeld veur neie politici een broescursus te geven. Veur 2025 staot er alweer een koppel lezingen boekt op het moment van schrijven van dit plan.

4.8 Deurdoen met taolwetenschappelijk onderzuuk

De baanden met de universiteit in Stad, het lectoraat meertaoligheid en Hogeschool NHL/Stenden bint warm. Wij gaot in 2025 deur mit de samenwerking die der al is veur projecten binnen het lectoraat meertaligheid, zoas Digitaol, waarbij de taalholding van leerlingen t.o.v. de streektaal via het onderwies onderzocht wordt.

Wieder biw anhaakt bij het project van de RuG angaonde spraaktechnologie, veur het ontwikkelen van spraakherkenning veur het Drents. In het leste kwartaal van 2024 bint daor de eerste stappen in emaaht, in 2025 giet het project deur mit het inspreken van het verzamelde taalmateriaal.

5. Organisatie van culturele activiteiten en evenementen

Ien van de mooiste dingen die aw doen kunt um het Drèents an te fietern, is het organiseren van culturele activiteiten en evenementen. We kunt er dan op oet um het Drèents te laoten zien en heuren.

5.1 Meertmaond-Streektaolmaond

Meertmaond-Streektaolmaond is dé themamaond veur de promotie van de streektaol. Met de geweldige hulp van streektaolambassadeurs, streektaolvrijwilligers en aandern kan het Huus van de Taol geweldig veul doen. En gelukkig bint er ok aandere organisaties die van alles veur en over het Drèents organiseert, zeker in de meertmaond.

Gemienten doet vaak wat met het Drèents, dat kan op eigen initiatief of deurdat ien van oeze streektaolambassadeurs ze anfiert. Gemienten kunt altied een beroep doen op de beroepskrachten of streektaolambassadeurs um tot een schiere invulling te kommen.

Vanzölf prebeer we in de media aandacht te kriegen veur de streektaolmaond. Der komp een grote streektaolpuzzel in het *Dagblad van het Noorden* en samen met *RTV Drenthe* zal LOOS!, de streektaolquiz organiseerd worden. Ok zuw de *Streektaolstrieden* in meert 2025 weer organiseren.

5.2 Streektaolevenementen

As Huus van de Taol biw lid van de Stichting Nederlandse Dialecten (SND). De SND is een overlegorgaan veur streektaolbeleid, waarin veural streektaolbeleidsmakers en taolwetenschappers vertegenwoordigd bint. De SND bestiet al sinds 1990. Sinds 2006 organiseert de SND aal jaor een streektaolconferentie. Aal jaor doet ze dat op een aandere stee in Nederlaand of Vlaandern. In 2025 biw in Drenthe an de beurt um dizze streektaolconferentie te organiseren. De conferentie zal waarschijnlijk end september plaatsvinden en hef as warktitel ‘podium veur de streektaol’ metkregen.

Wieder prebeert Huus van de Taol organisaties, overheden, enz. an te fietern um streektaol een stee te geven op culturele evenementen en festivals. As ze dat doet, doe wij oes best um ze as provinciaal steunpunt veur de taol zo goed meugelk van dienst te weden um tot een nuver programma te kommen.

Op het moment van schrijven van dit warkplan hew net een projectplan indiend bij de provincie in het kader van 80 jaor bevrijding in 2025. Daorveur wiw een extra dikke editie van de *Zinnig* uutbrengen, die in een hogere oplage verspreiden en een speciaal Drèents bevrijdingsnummer schrijven laoten dat deur jong en old zungen en speuld worden kan. De prissentatie van dit bezondere nummer zal plaatshebben op een stee die passend is bij het lied en bij de extra inzendingen van verhalen en gedichten die we vraogt veur de dikke uitgave van de *Zinnig*. Wij hebt dit project samen met *The Serenade Sisters* opzet.

Met oeze Grönninger collega's van CGTC (Centrum voor Groninger Taal en Cultuur) wiw in 2025 een streektaolevenement organiseren in de veenkoloniën, umdat dat een taolvariant is die naor oeze mening te weinig veur het voetlicht komp.

6. Vraaggestuurde ontwikkeling van streektaol-educatieve projecten

Het Huus van de Taol hef een roem aanbod op het gebied van educatieprojecten en onderwijsmaterialen. Denk an het tidschrift *Wiesneus*, dat ok in 2024 deur schoelen positief onthaald is. Een mandielige toevoeging is de digitale lesbrief. In 2025 komp de *Wiesneus* vanneis uut, veurzien van een digitale lesbrief. Dizze kunt leerkrachten vienden op huusvandetaol.nl/wiesneus.

Op de pabo van NHL/Stenden hef Drents een vaste plek in het curriculum, binnen de module Taal en Identiteit. De streektaolfunctionaris gef, samen met de docent Drents van NHL/Stenden een serie gastlessen. Oet dizze samenwerking rolt mooi materiaal en lesplannen die veurbeelden bint veur wel nog niet warkt met Drents in de klas.

6.1 Cursussen veur groten

Oj nou in Drenthe geboren bint of der pas twei dagen woont: Drenten met verschillende achtergronden hebt belangstelling veur de Drentse taal en cultuur. Steeds meer Nei-Drenten wilt geern meer weten over heur neie leefumgeving. Zij vörmt een belangriek deel van de groep cursisten.

6.1.1 Broescursus

Der is veul belangstelling veur lezings en broescursussen, waarin cursisten ien aovend op een schiere en underholdende wieze les kriegt. Veur iederiene die daor belangstelling veur hef is dizze beschikbaar. Ok wordt dizze cursus mangs geven as opmaat naor een *Moi-* of *Drenthecursus*.

6.1.2 Moi-cursus

De *Moi*-cursus is oonze korste cursus, in drei aovends leer ie meer over Drenthe en het Drents. Dizze cursus zal in 2025 in elk geval an 't Hollandscheveld en in de gemiente Noordenveld geven worden.

6.1.3 Drenthecursus

Dizze taal- en cultuurcursus blef onverminderd succesvol. Wel wordt in de loop van 2025 de Drenthecursus in de opzet van acht lessen veraandern in een cursus van zes lessen. In 2025 wiw in het naojaor een Drenthe-cursus geven in Beilen, waarbij we de opzet een klein beetje veraandert, zodat er elke aovend een docent én een deskundige an het woord komt.

6.1.4 Dieper deur Drenthe

Veur wie nao de Drenthecursus der nog dieper deur wil kan anschoeven bij *Dieper deur Drenthe*. Dizze cursus van zes lessen giet dieper in op het hoe en waarom van de status van de streektaal, dök dieper in het fenomeen 'dé Drent' en nemp de cursist mit deur de geschiedenis en geologie van Drenthe. In het naojaor van 2024 was de leste keer dat dizze cursus egeven is, deurdar er in oktober 2024 weer een antal Drenthecursussen of-erond bint verwacht wij dat er naojaor 2025 weer een *Dieper deur Drenthe* op de agenda kan.

6.1.5 Spellingcursus

In vijf lessen van twee uur leer je hoe de Drentse spelling in mekaar zit. Op de verneide website stiet naast *Drentse spelling in vogelvlucht* ok het warkboek van *Speulen met Spellen*.

Geïnteresseerden kint dit boekwark op eigen gelegenheid deurwarken um kennis te nemen van de Drentse spelling. In 2025 verwacht we de spellingcursus in het naojaor te kunnen geven in Beilen.

6.2 Veurschoelse educatie

Binnen de veurschoelse educatie wordt veurlezen en biw beschikbaar veur maotwark deur oeze vrijwilligers. Op www.wiesneus.nl kint de jongsten terecht veur 'speulenderwies Drents'.

6.3 Basisonderwies

Net as veurgaonde jaoren gaow in 2025 oons educatieaanbod beter in het onderwies laoten laanden. Elke basisschool in Drenthe kan met streektaal an het wark. Dat kan ien les weden, een lessenserie of structureel binnen het curriculum.

Op www.wiesneus.nl is thematisch materiaal in het Drents beschikbaar. Umdat de website ontwikkeld is binnen het project Drents en Duits in het onderwijs en de reserves daarveur eindig bint wordt de website niet meer anevuld mit neie thema's. Wel blef wiesneus.nl een raadpleegbare bron veur wie wat mit Dreints in het onderwies wil en zal de website ok onderhouden worden. Via oeze eigen kanalen wordt wiesneus.nl veur het voetlicht bracht.

6.3.1 Veurlichting

Het is mooi dat wij schier lesmateriaal hebt, maor van groot belang is hierbij veurlichting. Der is gelukkig aal meer belangstelling veur meertaoligheid, waar de streektaal ok underdiel van is.

In 2025 gaow der weer op uut um veurlichting te geven. Dat gebeurt deur lezings, social media, onderwiesbijenkomsten en lessen an ankommende leerkrachten op de pabo. Een mooi gegeven is daarbij de samenwerking mit *NHL/Stenden*, waar Dreints een vaste plek in het curriculum veur de pabo hef.

6.3.2 Streektaoleducatie as underdiel van erfgoededucatie

Streektaal past prima binnen erfgoededucatie. Daarveur zuuk wij in 2025 meer samenwerking met de aandere Nedersakische taolorganisaties um te kieken ow ien en aander in de maande oppakken kint.

De informatieveurziening via de canon van Drenthe kreg een opfrisser mit nei materiaal en eigentiedse, actuelere informatie.

6.3.3 Lesmateriaal

In veurgaonde jaoren is der een bult oet stro zet veur het basisonderwies. Veul van dat materiaal is ok digitaal beschikbaar, een groot diel van de mappen *Krummels* is op wiesneus.nl te vienden. Ok het materiaal van *Jamero* en *Het Jaor Deur* en de lessencyclus *Echt Waor? Echt waor!* is daor terug te vinden.

Deurdat het materiaal op wiesneus.nl stiet is het nou leesbaar én (slim belangriek) ok te beluustern. Dat böd kaansen richting het onderwies, waar natuurlijk ok docenten zit die de streektaal niet machtig bint, mar der wel een plek veur zuukt in heur programma.

6.3.4 *Leerlijn Nedersaksisch*

Tot nou toe is der grote interne variatie op het gebied van lesmateriaal, de kwaliteit en de niveaus van bestaende materialen bint slim wisselnd en docenten hebt vake nog koldwatervrees bij de gedachte an streektaalonderwies.

In 2024 hef het Lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid van NHL Stenden Hogeschool in samenwerking met de Stuurgroep Nedersaksisch en SONT een pilot 'Haalbaarheidsonderzoek Streektaalonderwijs' uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van een Leerlijn Nedersaksisch. Hoofddoel van de Leerlijn Nedersaksisch is het (deur-)ontwikkeln en implementeren van een volledige Leerlijn Nedersaksisch, waarin streektaol, meertaoligheid en vakinhoud naadloos integreerd wordt. In september 2024 is er deur lector Mirjam Günther en docentonderzoker Jordi Jager een prissentatie geven an de bestuurders uut het Nedersaksisch gebied. Op het moment van schrijven van dit plan biw in ofwachting van terugkoppeling, zodaw oeze volgende stap plannen kunt. Op dizze manier kuw der veur zörge streektaoleducatie weer diel utmaken giet van het anbod taolonderwies op schoelen, zoas dat van oes vraogd wordt in het programma van eisen 2025.

6.3.5 *Ontwikkeling in samenwerking met de PABO*

Ok nou Drents en Duits in het onderwijs oferond is blef de samenwerking mit de pabo in Emmen bestoand. Binnen de pabo van NHL/Stenden is der een docent Drents die nauw samenwarkt mit de streektaalfunctionaris. Ien keer per jaor bint de pabo-studenten te gast in Beilen um daar inspiratie op te doen veur de invulling van heur taolbox/toolbox mit lessen en opdrachten. Streektaal hef daar een vaste plaats in.

6.3.6 *Kört wark op schoelen*

Drents as onderdeel van het Nedersaksisch zul mit het oog op meertaoligheid en culturele riekdom een vaste weerde binnen het curriculum op de basisschoele mutten wezen. Dat is jammer genoeg nog niet zo, mar gelukkig weet schoelen oons te vienden en veurziet wij ze van advies en ondersteuning as dat neudig is. Ok in 2024 blieve wij dat doen.

6.4 *Veurtgezet onderwijs*

6.4.1 *Algemien*

Veural binnen het leergebied Burgerschap en bij het vak Nederlands komp der meer interesse veur het Dreints. Wij blijft preberen um het veurtgezet onderwijs in contact te brengen met de streektaol, leerkrachten weet oons steeds beter te vienden.

De vakverneiging in het veurtgezet onderwijs böd kaansen veur een structurelere plek in het curriculum veur Dreints. Deurdat wij anhaakt bij Levende Talen Nedersaksisch binne wij gesprekspartner in de vakverneiging.

6.4.2 *Kört wark op schoelen*

Schoelen die het Dreints onder de aandacht van kiender wilt brengen, zuw naor vermogen hölpen. Net as in het basisonderwies zuw ok veur veurlichting klaorstaon waar dat kan. Körtlopende prejecten past hier ok in.

6.4.3 Lesmateriaal

Verscheiden gastlessen en lessenseries hebt in de afgelopen jaoren ezorgd veur een mooie basis an materiaal dat in 2025 wieder uutewarkt kan worden tot kant en klaore modules veur het gebruik in het veurtgezet onderwies, bijveurbeeld veur docenten Nederlands, Burgerschap en/of Maatschappijleer.

Naost materiaalontwikkeling blieve wij ok gastlessen geven.

6.5 MBO

Onderzoek van Leonie Cornips en Jolien Makkinga in 2019 leut zien hoe belangriek streektaal in de zörg wezen kan. Naost de communicatie mit cliënten in de zörg kan streektaal ok een verschil maken in klantcontact. Wij gaot in 2025 een lessenserie 'Streektaal in het MBO' ontwikkelen, waarbij wij breed kiekt naor de veurdelen die het praoten van Dreints hef binnen de warkvelden waar mbo-studenten an het wark gaot.

6.6 HBO en WO

De baand met de pabo van NHL/Stenden Hogeschool in Emmen is nog altied goed. Via het lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid blef het Dreints een stee holden binnen het de module 'Taal en Identiteit. Ankomen schoeljaar blieve wij gastlessen verzörgen.

Ok de baanden mit de RuG bint warm, wij doet an veurlichting over het Huus van de Taol en het Dreints binnen de master Multilingualism, zodaw veur potentiële onderzoeksvraogen zichtbaar en benaderbaar bint en blieft.

7. Verzörging van publicaties over en in de Drèentse taol

Uutgeverij *Het Drentse Boek* verzörgt en ondersteunt binnen het Huus van de Taol meinsen en organisaties die te maken hebt mit het uutgeven van boeken en publicaties in Drenthe en het stimuleren van het Dreints.

Wij bestaot in 2025 45 jaor. Wij kunt dus rustig over oonszölf zeggen dat wij roeme ervaring hebt op het gebied van uutgeven van boeken en tedschriften. An oes jubileum zuw op een feestelijke manier andacht geven.

Wij zuukt contact met aandere uutgevers, culturele instellings en verenigings as der meugelijkheden bint um meer meinsen in contact te brengen mit de Dreintse schrieверij.

Wij ziet de uutgeverij as een wezenlijk underdiel van oeze organisatie, dat onlösmaakelijk verbonden is met het Drèents as cultuurtaol. Wij realiseert oes daw met de uutgeverij ok goed kieken moet naor de ontwikkelingen in de maatschappij en daorum hew in 2024 ok goed keken naor oeze warkzaamheden en hoe we dizze nog meer ansluten laoten kunt bij de wereld waarin wij leeft. In 2025 zuw dan ok warken an een nei visiedocument veur de uutgeverij veur de middellange termijn. Waorbij we altied rekening holden zult met de dubbelfunctie van het Drèents: cultuurtaol én gebrukerstaol.

7.1 *Stimuleren um over en in de Dreintse taal te publiceren*

Deur het uutgeven van boeken en tedschriften in de Dreintse taal komp de geschreven taal onder het volk en dat mak zichtbaar wat der meugelijk is in het Dreints. Het kan weden dat de Dreintse taal as voertuug wordt gebruekt en de verhalen vertelt, of dat de taal op zich onderwarp is van het boek of de publicatie. Verschillende groepen wordt benaderd um in de Dreintse taal te schrieven:

- journalisten en columnisten die schriefft veur tedschriften en publicaties (o.a. *Zinnig*)
- schrievers veur het schrieven van bellettrie, literatuur, mar ok liedteksten
- leerlingen en studenten die veur heur opleiding Dreintse teksten schriefft (poëzie bijv.)
- studenten, onderzokers, die wetenschappelijk onderzoek doet naor de Dreintse taal en in die taal publiceert
- naodrukkelijk zuken naor projecten waar meugelijk een rol veur de streektaal kan weden

Ok zuw in 2025 weer een schriefwedstried organiseren. Dizze maol met het thema *80 jaor bevrijding*.

7.2 *Publiceren van boeken in of over het Dreints*

Veur 2025 hew al een koppel boeken op de planning staon. Zo wiw een vertaoling van een bekend kinderboek uutbrengen, zodaw de jongere doelgroep anspreken kunt met een verhaal dat ze misschien al kent vanuut het Nederlands.

In 2025 komp de veerde thriller van Anne Doornbos uut. Ok hierin möt inspecteur Rossing weer een ingewikkelde moord oplössen.

Wieder hew *Reinaard de Vos* op planning staon, net as een dichtbundel van Suze Sanders, een veurleesboek veur volwassenen en een boek over Maanting.

Ok ligt er nog aandere manuscripten, maor die moet nog beoordield worden deur de manuscriptenkemissie of bint veur een later moment.

7.3 *Kwaliteitsbevörderung van Drèentse publicaties*

Bij het begeleiden van schrievers wordt rekenschap holden met ervaring en ambitie en literaire kwaliteit.

- Schrievers die al meerdere publicaties op heur naam staon hebt en literaire ambities hebt kunt heur materiaal sturen naor het tidschrift *Roet* of zij kunt een manuscript inlevern dat deur de manuscriptenwarkgroep beoordeeld wordt of het voldoende kwaliteit hef um as boek uitgeven te worden. Dizze boeken wordt in het fonds van *Het Drentse Boek* opnummen en verkocht.
- Schrievers die begunt met schrieven in de streektaol kriegt coaching en kunt nao verloop van tied metdoen met de schriefwarkgroep van het *Huus van de Taol*. Heur wark kan, as het voldoende kwaliteit hef, opnummen worden in het tidschrift *Zinnig* en in bloemlezingen of samengestelde bundels enz.
- Schrievers die een manuscript uitgeven wilt dat niet goedgeurd wordt deur de manuscriptenwarkgroep, of die zölf een boek produceren wilt, kunt ondersteuning kriegen bij het maken van een boek in eigen beheer. Het belang van het *Huus van de Taol* / de streektaol is dan dat de spelling in elk geval goed is en dat er een zekere kwaliteitswaarborg is. Ok bij Nederlandstaolige uitgaves in eigen beheer, over een Drèents onderwarp, kunt de samenstellers / schrievers gebruik maken van oeze kennis van het produceren van een boek. In 2025 stiet nog gien eigen beheer boek op de rol.
- Schrievers die der belangstelling veur hebt kunt mitandoen an de schriefwarkgroep van het *Huus van de Taol*. In dizze schriefwarkgroep wordt het wark van mekaar bespreuken en kriegt de schrievers een theoretische opfrisser. Ok Nedersaksische schrievers van boeten de pervincie kunt metandoen.

7.4 *Het bereik van neie doelgroepen anfietern, en dan met name kinder en jongern*

- Deur het veurlezen op de basisschoelen in de streektaalmaond komt kinder in anraking met de Drèentse taol.
- Deur het vertaolen van een bekend kinderboek zuuk we naodrukkelijk de ansluting met de belevingswereld van kindern.
- Veur jongern, en dan met name de jongern die tied met mekaar deurbrengt in een keet, gaow in 2025 posters met streektaol uutbrengen. Die kunt dan in oeze webshop kocht worden, maor wij wilt er ok veur zörgen daw de posters via jongernwarkers verspreidt. Op dizze manier wiw ok invulling geven an ien van oeze strategische lienen: het hebben van een eigentiedse oetgeverij die ok aandere manieren zuch um de samenleving met geschreven taol in anraking te brengen.

7.5 *Bieden van een leegdrempelig podium an Drèentse schrievers. Begeleiding (ankommende) schrievers, promotie- en presentatieactiviteiten*

Het Huus van de Taol organiseert activiteiten um zo een podium te bieden an (ankommende) Drèentse schrievers.

7.5.1 *Taal an Taofel*

In Dwingel en Noord-Slien wordt op veer zundaogen in 't jaor een programma anbeuden dat bestiet uut poëzie, proza, muziek en lekker eten. Veurnamelijk in de streektaal

De organisatie van *Taal an Taofel* is in handen van een vrijwilligersteams van 6 personen. Het *Huus van de Taol* ondersteunt en begeleidt dizze vrijwilligers.

7.5.2 *Roetcafé*

De redactie van het Drèents literair tidschrift *Roet* organiseert aal jaor in november het Roetcafé. Drèentse schrievers kriegt hier letterlijk een podium um uut eigen wark veur te draogen.

7.5.3 *Externe organisaties*

Zoas al eerder toelicht, wiw samen met Biblionet derveur zörgen dat het project Luusterboek.nl deurgang vinden kan, umdaw dervan overtuugd bint daw op dizze manier de Drèentse schrieverij een veul groter publiek geven kunt.

Het *Huus* is aal jaor actief op zuuk naor aovends waoras het Drèents anfieterd worden kan.

De Literaire Hemel is een literaire aovend in *De Amer* in Amen. Met de organisatie hew goeie contacten en daor döt het *Huus* ok veurstellen um Drèentse schrievers derin te kriegten.

Ok zuw volgend jaor weer oes best doen um in de media genog aandacht te kriegten veur schrievers die een boek bij oes uutbrengt.

7.5.4 *Verlienen van technische (correctiewark en spellingsuniformering), organisatorische ondersteuning an Drentse schrievers*

- Het wark van alle schrievers die materiaal anlevert bij het *Huus van de Taol* veur een publicatie wordt redigeerd en corrigeerd.
- Redigeren en controleren van inhold en taal gebeurt deur de redacteur.
- Corrigeren van de spelling gebeurt deur ien van de leden van de Warkgroep Spelling die bestiet uut veer vrijwilligers.
- Dizze vrijwilligers warkt samen ok an het inventariseren van een antal onderdelen van de Drentse spelling mit as doel het veur schrievers zo makkelijk meugelk te maken de Drentse spelling te hanteren.

7.6 *Bieden van een platform veur schrievers van Drèentse literatuur: proza, poëzie, liedteksten, enz.*

Het Huus van de Taol nemp initiatief veur activiteiten waoras Drentse schrievers bij betröcken bint of anhaken kunt. Zij kunt participeren deur het anlevern van gedichten of verhalen veur boeken, brochures of panelen bijveurbeeld. Mar ok kunt zij optreden:

- Bij literaire activiteiten bijv. *Taal an Taofel*, de *Literaire Hemel* of het *Roetcafé* veurdragen en/of vertellen over heur schrieversschap.
- Bij projecten van verschillende organisaties zoas: *Drents Landschap*, *Kunst en Cultuur Drenthe*, *Drents Museum*.
- Bij culturele aovends van verenigings of organisaties zoas: *Vrouwen van Nu*, vrijwilligersaoovends, mantelzorgdagen.

8. Tot slot

An het end van dit warkplan kiek we veuruut naor het ankommen jaor. Zoaj zien kunt hew weer een grote ambitie um het Drèents nog beter op de kaort te zetten. En dus staow met mekaar klaor um wieder te warken an het behold en versterken van oeze streeктаol.

In 2025 stiet er weer een bult te gebeuren!